

Jaarverslag van de secretaris

Bestuur

Het bestuur heeft in het verslagjaar acht keer vergaderd. Er zijn twee algemene ledenvergadering gehouden, te weten op 2 juli en 17 december 2014.

Het Genootschappelijk Beraad kwam twee maal bijeen.

De volgende mutaties en benoemingen hebben plaatsgevonden. Dr. A.H.L. Huiskens trad af als hoofdredacteur van de Commissie tot redactie van het tijdschrift *Zeeland*, drs. G. Heerebout is benoemd als zijn opvolger. R.-J. Weterings is aangesteld als lid. Bij de Coördinatiecommissie Verzamelingen is drs. R.M. Rijkse aangesteld.

Drs. V. Frenks werd benoemd als conservator *Zelandia Illustrata* en M. Gossije als conservator Historische Voorwerpen. Dr. J.P. Bekker is als conservator Recente Zoogdieren benoemd. Dr. F. Petiet is benoemd als lid van de *Commissie tot Redactie van Archieven en Werken*.

Administratie

De functie van administrateur werd wederom vervuld door A.K. van Noppen. J.F. Adriaanse is aangesteld als haar opvolgster per 1 november 2014. A.K. van Noppen heeft afscheid genomen per 31 december 2014.

Lidmaatschap

Aan het begin van het verslagjaar telde het Genootschap 863 leden, met inbegrip van huisgenootleden. Er werden 10 nieuwe leden ingeschreven. In 2014 ontvielen de vereniging 23 leden door overlijden, te weten: P.J. Krijgsman-Wolters, jhr. dr. G.F. Sandberg, mr. J. Gmelich Meijling, M.D. Geers-Nijhoff, dr. ir. W.G. Beeftink, jhr. mr. H.R. van Doorn, C.J. van Tuil, E. Hageman, M.E.G. Asselbergs-Tromp, H.H.M. Kakebeeke, J. Minet, H.C. van der Maas, D. Roos, A.H.N. van der Wiel, J.A.N. Lenshoek, P.E. Koopman, A.C. Beeftink-Verheule, J.W. Weug, J.G.W. Gispen, A.P. Nauta, ir. J. van Malde, G. Liezenga-Boltje, Ir. J.L. van Sloten.

31 leden zegden het lidmaatschap op. Aan het eind van het verslagjaar telde de vereniging 818 leden, onder wie 28 huisgenootleden.

Werkgroepen en Commissies

Werkgroep CultuurHistorie

Dankzij de provinciale subsidie, een bescheiden bijdrage van het Koninklijk Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen en een positief symposiumbeleid, konden wij dit jaar een aantal substantiële activiteiten organiseren. Het bestuur van de Werkgroep CultuurHistorie (WCH) is daarom de provincie Zeeland en het Zeeuws Genootschap zeer erkentelijk voor hun financiële ondersteuning.

In 2014 organiseerde de WCH een aantal grote symposia, enkele studiedagen en een Ronde Tafelconferentie (RTC). Het bestuur kreeg een nieuwe voorzitter en verschillende nieuwe bestuursleden. De samenwerking met de Zeeuwse Dialecten Vereniging (ZDV) was opnieuw goed. Zo verschenen er van het gemeenschappelijke tijdschrift *Nehalennia* vier nummers (afl. 183 t/m afl. 186). Op 5 maart vond eveneens de jaarvergadering plaats tussen een vertegenwoordiging van de werkgroep en ZDV. De al eerder aangekaarte ontvlechting van de gezamenlijke WCH- en ZDV-administraties kreeg in januari zijn beslag. Voortaan ligt de administratie van de ZDV-leden en *Nehalennia* bij de ZDV. Hans Nagelkerke, penningmeester WCH, continueert de financiële administratie van de Werkgroep.

Op 14 maart organiseerden de WCH en de Coördinatiecommissie voor de Verzamelingen van het Zeeuws Genootschap het middagsymposium 'Zelandia Illustrata'. Dit ter gelegenheid van het feit dat deze topografische atlas 150 jaar in bezit is van het Genootschap. Tijdens de

bijeenkomst werd ook aandacht besteed aan de toen recentelijk gerestaureerde *Roman-Visscher Atlas*. Het programma begon rond twee uur en werd opgeluisterd met verschillende sprekers. Na de inleiding door drs. I.H. Vogel-Wessels Boer, conservator *Zelandia Illustrata*, sprak dr. P.C.J. van der Krogt, Jansonius-conservator Bijzondere Collecties en verbonden aan de UvA over 1500 jaar wandkaarten. De lezing 'Over gratuiteiten en necessiteiten van de Staten van Zeeland' werd gehouden door drs. C.E. Heyning, conservator Kunst en Kunstnijverheid van het Genootschap. Na de voordracht 'Gelukkig hebben we de scans nog?' door L.M. Hollestelle, archivaris Zeeuws Archief, werd de middag besloten met de presentatie van *De Roman-Visscher Atlas*. Op 12 april vond in de kerk te Groede de historische studiedag '200 jaar geschiedenis van Zeeuws-Vlaanderen' plaats, een samenwerkingsverband van de WCH en de Heemkundige Kring West-Zeeuws-Vlaanderen. In een volle kerk met belangstellenden, waaronder verschillende lokale en provinciale autoriteiten, ging het er om een antwoord te vinden op de vraag hoe dit van oorsprong Generaliteitsland onderdeel werd van de nieuwe provincie. Hoe werkten bevolkingsomvang, taal, economie, kerk, verbindingen en bestuur op elkaar in en in welke richting? Welke verbindinglijnen met Vlaanderen bleven bestaan en welke met het noorden? Stimuleerden deze ontwikkelingen de band met de rest van de provincie Zeeland of juist de positie van 'een landje apart'? Via twee moderators en een forum konden sprekers en zaal reageren op de lezingen van dr. Piet van Cruyningen, dr. Willem van den Broeke, dr. Adrie de Kraker en prof. dr. Henk te Velde. Na afloop van het officiële gedeelte werd het eerste exemplaar van het gelijknamige herdenkingsboek overhandigd aan Toine Poppelaars, dijkgraaf van Waterschap Scheldestromen.

In een totaal uitverkochte zaal van de Zeeuwse Bibliotheek vond in de middag van 13 juni het symposium 'De Zeeuwse belangen in de slavenhandel' plaats. Dit ter herdenking van de afschaffing van de slavenhandel op 14 juni 1814. Tijdens het symposium kwamen alle partijen die onderdeel uitmaakten van het trans-Atlantische slavensysteem aan de orde: Nederlanders en Zeeuwen, de organisatie van de MCC zelf, de bemanning van de schepen, de Afrikanen en de opkopers in de West. Sprekers over deze onderwerpen waren: prof. dr. Gert Oostindie (UL), dr. Ruud Paesie (Middelburg), drs. Ad Tramper (Gemeentearchief Vlissingen), prof. dr. Henk den Heijer (UL), dr. Karwan Fatah Black (UL) en dr. Dineke Hondius (VU). Na discussie werd de middag besloten met de aanbidding door Ruud Paesie van het eerste exemplaar van het boek over de Middelburgsche Commerciale Compagnie aan Han Polman, Commissaris van de Koning van Zeeland. Het symposium werd mede georganiseerd door verschillende Zeeuwse gemeenten en provinciale overheidsinstanties. Op 27 november vond op kasteel Westhove te Oostkapelle het symposium 'Kastelen in Zeeland' plaats, georganiseerd door de SCEZ. Aanleiding voor dit evenement was de presentatie van het *Kastelenlexicon Zeeland* en publicatie van de belangrijkste kastelengegevens op de website van de Nederlandse Kastelenstichting. De publicatie die hieruit voortkomt, verschijnt in *Nehalennia* in 2015 en wordt financieel ondersteund door de WCH. Het twee keer per jaar terugkerende moment dat promovendi hun onderzoek publiekelijk kunnen toetsen tijdens een debat met onafhankelijke deskundigen, werd dit jaar beperkt tot één bijeenkomst. Op 3 oktober in de Raadszaal van het Stadhuis te Middelburg, legde drs. Andrea Ruissen haar promotieonderzoek *Patient Competence in Psychiatry. A Study in Obsessive Compulsive Disorder* voor aan de volgende referenten: prof. mr. Martin Buijsen (gezondheidsrecht EUR), dr. Martin Sielk (psychiater Emergis), dr. Jan Vorstenbosch (ethiek UU) en prof. dr. Pieter Ippel (rechtsgeleerdheid UCR/UU). Dr. Willem van den Broeke was voorzitter. Andrea Ruissen studeerde medicijnen en filosofie en is psychiater. Haar promotieonderzoek richt zich op de problematiek van wilsbekwaamheid bij patiënten met ernstige dwangstoornissen.

Het WCH-bestuur kwam in 2014 vier maal bijeen. Tijdens de ALV op 9 mei werden de jaarstukken goedgekeurd. Bij de navolgende bestuursvergadering werd na vijf jaar samenwerking afscheid genomen van Ruud Paesie. In diezelfde bijeenkomst gaf Hans Krabbendam aan dat hij zich eind 2014 als voorzitter zou terugtrekken in verband met zijn werkzaamheden als gemeenteraadslid te Middelburg. Albert Meijer (voormalig hoofd

archieven en collecties van het Zeeuws Archief) volgt hem vanaf september 2014 t/m april 2015 in een dakpanconstructie op: Albert Meijer als voorzitter en Hans Krabbendam als vice-voorzitter. Daarnaast versterkten ook Peter van Druenen (bedrijfshistoricus en uitgever) en Anya Luscombe (docente Engels en journalistiek aan de UCR) het bestuur. Arjan van Dixhoorn heeft zich bereid verklaard om voorzitter te worden van de wetenschapscommissie t.b.v. 250-jarig jubileum van het Zeeuws Genootschap in 2019. Het bestuur beraadt zich om haar vaste, jaarlijkse publieksbezigdheden (symposia, studiedagen en RTC's) te verbreden met thematische onderzoeksactiviteiten, hetzij kort of langlopend en uiteraard gericht op de oude en/of de (vroeg) moderne Zeeuwse geschiedenis. Samenstelling bestuur: drs. Albert Meijer, voorzitter, dr. Hans Krabbendam, vice-voorzitter, drs. Hans Nagelkerke, penningmeester, drs. Elly Adriaansz, secretaris, Maaïke Doorenbos, drs. Marinus van Dintel, prof. dr. Arjan van Dixhoorn, drs. Peter van Druenen, dr. Anya Luscombe

Werkgroep Geologie

De bijeenkomsten werden gehouden in Grandcafé 'De Willem' in Middelburg. De determinatiedagen in januari, juni en november, werden als gewoonlijk goed bezocht en daarmee is weer een flinke stap gezet in de voorbereiding van de *Fossielen Atlas deel 2 'Gastropoden'*, welke vermoedelijk in 2018 zal verschijnen. De bijdrage van leden van de werkgroep, door bezoek en de voorbereiding van deze determinatiedagen met de soorten beschrijvingen en foto's per genus groep is groot geweest. De behandeling van de Buccinidae werd voorbereid door Freddy van Nieulande, Frank Wesselingh en Ronald Pouwer, Littorinidae, Lacunidae, Hydrobiidae en Caecidae door Dick Hoeksema, Anton Janse, Peter Moerdijk en Harry Raad en Eulimidae, Cerithiopsidae en Triphoridae door Henk Menkhorst. Het leden aantal per 1 januari 2015 bedraagt 78: een stijging van 3 ten opzichte van 1 januari 2014. Er zijn 38 kernleden en 40 *Voluta*-leden. We hebben de volgende nieuwe leden mogen verwelkomen: Peter Maas, Jan Piet Bekker en Dieter Pientka als kernlid en Mieke Grazell en Bram Langeveld als *Voluta*-leden. Marij Kwakkenbos-De Ruiters is van *Voluta*-lid kernlid geworden. Ko de Vos, een van de oudste leden in tweeërlei opzicht, is op 15 december jl. overleden, er was 1 opzegging en 1 roeyement, wegens achterstallige contributie. Het blad *Voluta* is tweemaal uitgekomen en er lopen 8 ruilabonnementen en 2 gratis abonnementen met andere verenigingen/instanties. De *Voluta* is voor leden via de website beschikbaar, maar loopt wel een jaar achter.

De bijeenkomsten in Middelburg werden ook dit jaar weer goed bezocht. De opkomst ligt gemiddeld rond de 20 personen en blijft al jaren constant.

Bijzondere bijeenkomsten:

- Januari Determinatiedag: Buccinidae.
- Januari Algemene ledenvergadering en interview van Peter Moerdijk.
- Juni Determinatiedag: Littorinidae, Lacunidae, Hydrobiidae en Caecidae.
- November Determinatiedag: Eulimidae, Cerithiopsidae en Triphoridae.
- November Inloopdag 'BRENG JE SCHELP' ter gelegenheid van het 80-jarig jubileum van de NMV in Goes met de inzet van Dick Hoeksema en Herman Nijhuis.

De volgende onderwerpen werden op de bijeenkomsten behandeld:

- Februari Wim Backhuys, presentatie 'Job Baster'.
- Maart Praatavond met Freddy van Nieulande en Jan de Quaasteniët.
- April Luc van Gysel, presentatie 'Schotland en Devoonvissen'.
- Mei Anton Janse, presentatie 'Maasvlaktevondsten'.
- September Uitwisseling van vakantieavondsten en ervaringen door de aanwezigen.
- Oktober Piet Vierbergen, presentatie 'Aardig'.
- November George & Els Simons, Dick Hoeksema, Hans Keukelaar en Freddy van Nieulande, presentatie 'Over minischelpen, fluoriet en reuzenvoetafdrukken'.
- December Ruud Lie, presentatie 'Schelde en fossielen'.
- Excursies:
- Juli Bottenvistocht op de Westerschelde met Jaap Schot, in samenwerking met KZG en Naturalis.

December De excursie naar Naturalis in Leiden is na enkele keren uitstel doorgegaan, voordat Naturalis, vanwege verbouwing in 2016, voor een tijd de deuren sluit.

Commissie tot redactie van het tijdschrift Zeeland

Het tijdschrift *Zeeland* verscheen in 2014 zoals gebruikelijk vier keer met respectievelijk 42, 42, 32 en 42 (in totaal 158) redactionele pagina's. Het streven is erop gericht in elk nummer 40 redactionele pagina's te hebben, maar de beschikbare kopij, waarbij de artikelen ook nog eens diverse lengtes hebben, maakte dat ook dit jaar lastig. Het is de bedoeling dat elk nummer ook vier gele pagina's bevat met actuele gegevens vanuit het Genootschap. De vier nummers hadden echter maar respectievelijk 2, 4, 2, 2 gele pagina's. Het ziet ernaar uit dat voor informatie vanuit het Genootschap in toenemende mate gebruik gemaakt zal gaan worden van een nieuwe website waardoor het aantal gele pagina's mogelijk blijvend lager zal zijn. Overigens betekent de vernieuwing van de website dat er een mogelijkheid ontstaat om op artikelen in *Zeeland* te reageren en er ook een discussie over te starten. Dit vraagt dan wel om een link tussen de redactie van *Zeeland* en de redactie van de nieuwe website.

De inhoud van het blad was het hele jaar door weer zeer gevarieerd. Belangwekkend waren de artikelen in reactie op het verschijnen van het laatste deel van de *Geschiedenis van Zeeland*. De auteurs plaatsten kanttekeningen bij inhoud en vorm van dit laatste deel; logisch omdat de opvattingen over de recente geschiedenis nog niet uitgediscussieerd zijn. Ook verschenen er een aantal artikelen over natuurhistorische onderwerpen, waarbij de beschrijving van het bijzondere, recent verworven vlinderkastje ook elders aandacht kreeg. De gebruikelijke historische artikelen, inclusief die over architectuurgeschiedenis, waren alleszins de moeite waard.

Voor de inhoud van het blad is de redactie sterk afhankelijk van 'toevallig' ontvangen kopij. De redactie zou echter meer sturend willen zijn in de verwerving van kopij en zal blijven pogen potentiële auteurs te benaderen. Voor wat betreft de boekbesprekingen is hier daadwerkelijk een begin mee gemaakt. Eric-Jan Weterings is in het begin van het jaar tot de redactie toegetreden met als bijzondere taak het coördineren van de boekrecensies: mogelijk interessante boeken selecteren en recensenten benaderen. Er wordt heel wat gepubliceerd over *Zeeland*. De redactie streeft ernaar de belangrijkste boeken daarvan te laten bespreken. In 2014 werden maar liefst 21 boeken gerecenseerd.

Ook is Eric-Jan Weterings met ingang van het vierde nummer begonnen met berichtgeving over de activiteiten van het Genootschap en de werkgroepen, zodat een beter beeld ontstaat van het vele werk dat binnen de kring van het Genootschap verricht wordt.

Aan het eind van het jaar vroeg het bestuur of de redactie mee zou willen werken om in elk nummer aandacht te schenken aan voorwerpen uit het zo rijke bezit van het Genootschap. Tot voor kort gebeurde dit vooral door het verschijnen van de jaarlijkse agenda. Door het wegvallen daarvan zouden de voorwerpen uit de verzamelingen helaas minder onder de aandacht komen. De conservatoren van het Genootschap zegden ook hun medewerking toe. Vanaf 2015 zal met tenminste vier pagina's aandacht geschonken worden aan voorwerpen van het Genootschap.

Een andere vaste rubriek wordt gevormd door de diverse publicaties die in ruilverkeer ontvangen worden. Deze rubriek, verzorgd door Truus Trimpe Burger-Mekking, wordt altijd met belangstelling gelezen.

In het begin van het jaar trad Ad Huiskes terug als hoofdredacteur. In zijn plaats werd Gerard Heerebout benoemd. Later in het jaar verliet ook Albert Kort de redactie. Zijn plaats werd niet ingevuld. Aan het eind van het jaar vertrok ook Ankie van Noppen; haar plaats werd ingevuld door Judith Adriaanse.

Per 31 december 2014 is de redactie van *Zeeland* als volgt samengesteld: drs. G. R. Heerebout (hoofdredacteur); G.J. Gerestein (eindredacteur); drs. I.H. Vogel-Wessels Boer (beeldredacteur), ir. A.J. Beenhakker; dr. W. van den Broeke; M.A. Buise; J.J. de Koning; dr. F.F.X. Smulders; drs. E.-J. Weterings. De administratief medewerker van het Genootschap, Ankie van Noppen, verzorgde ook het redactiesecretariaat.

Commissie tot redactie van Archief en Werken

De commissie is in totaal vier keer bij elkaar gekomen in 2014 en heeft daarnaast regelmatig contact gehad via de e-mail. In de zomer van 2014 is het *Archief* 2013 verschenen, met daarin bijdragen van J.M. de Bree-Broerse, dr. A.P. de Klerk, drs. A.C. Meijer en dr. B.N. Teensma. Tevens zijn de voorbereidingen begonnen voor het *Archief* 2014 en is een selectie gemaakt van mogelijke bijdragen. Daarnaast is gediscussieerd over het 250-jarig bestaan van het Genootschap in 2019 en zijn de mogelijkheden verkend voor een themanummer van het *Archief*.

In 2014 zijn geen publicaties verschenen in de reeks *Werken* van het Genootschap. Wel is gesproken over toekomstige uitgaven en is contact geweest met verschillende auteurs over een mogelijke uitgave.

Medio 2014 heeft voorzitter prof. dr. Pieter Ippel aangekondigd zijn voorzitterschap te zullen neerleggen aan het einde van het jaar. Ippel is bij elkaar 3 jaren voorzitter geweest van de commissie. In 2014 is de zoektocht naar een nieuwe voorzitter begonnen. De nieuwe voorzitter zal in 2015 aantreden. In 2014 is dr. Francien Petiet toegetreden tot de redactie. Petiet is in 2011 gepromoveerd aan de Universiteit van Amsterdam op een proefschrift handelend over het ontstaan van de literatuurgeschiedschrijving in Nederland in de eerste helft van de negentiende eeuw. Zij is werkzaam bij de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek in Den Haag en werkt daarnaast aan een intellectuele biografie over Nicolaas Cornelis Lambrechtsen van Ritthem.

Jaarverslag Coördinatiecommissie Verzamelingen

De commissie bestond in het verslagjaar uit drs. C.E. Heyning, drs. I.H. Vogel-Wessels Boer, drs. V. Frenks, drs. P.J. Aarssen en drs. H.J. Vader. In de Algemene Vergadering van juli trad conservator handschriften, drs. R.M. Rijkse, toe. Drs. H.J. Vader vertegenwoordigde de Coördinatiecommissie in de vergaderingen van het Genootschappelijk Beraad. In 2014 kwam de commissie zes maal bijeen. De bestuursvergaderingen van het Genootschap werden steeds bijgewoond door een van de leden van de commissie. De voor- en najaarsvergaderingen van de conservatoren vonden plaats op 12 april en op 8 november 2014. Drs. V. Frenks werd in de Algemene Ledenvergadering van december tot conservator Zelandia Illustrata benoemd. Dr. J.P. Bekker en M. Gossije traden in diezelfde vergadering respectievelijk als conservator recente zoogdieren en conservator historische voorwerpen toe. Veel tijd werd besteed aan de organisatie van een evenement ter gelegenheid van het feit dat de Zelandia Illustrata 150 jaar geleden door het Genootschap werd verworven. Op het symposium dat in samenwerking met de Werkgroep CultuurHistorie op 14 maart 2014 plaatsvond, werd tevens aandacht besteed aan de voltooide restauratie van de *Roman-Visscher Atlas*. In het verslagjaar werd door de commissie ook uitvoerig gesproken over mogelijke activiteiten in de aanloop naar het 250-jarig jubileum van het Genootschap in 2019 en werden de wensen van de conservatoren voor de nieuwe website geïnventariseerd. Ook werden stappen ondernomen om te komen tot een vaste rubriek in het tijdschrift *Zeeland*. Met ingang van 2015 zal steeds een katern binnen het tijdschrift aan de collecties gewijd worden. Op 4 oktober werd in het Zeeuws Museum in het kader van het Weekend van de Wetenschap een middag voor de leden van het Zeeuws Genootschap gehouden waar verschillende conservatoren objecten uit de collectie presenteerden, waaronder het recent aangeschafte vlinderkabinet. De hiervoor gekozen formule bleek succesvol en zal in 2015 herhaald worden. De problemen rond de ontsluiting van de collectie archeologie zijn met de komst van conservator A. Feldbrugge ten einde gekomen. De inventarisatie van dit jarenlang verwaarloosde onderdeel van de collectie dat zowel in het Zeeuws Museum als in de depots van de SCEZ berust, is door haar voortvarend ter hand genomen. Met het plan van aanpak voor de inventarisatie en ontsluiting van de muntencollectie dat door conservator munten dr. A.A.J. Scheffers werd opgesteld, kon door persoonlijke omstandigheden helaas nog niet worden begonnen. Geprobeerd zal worden hier in het volgend verslagjaar een begin mee te maken. Ook het uitblijven van een bruikleenovereenkomst tussen het Zeeuws Genootschap en de SCEZ en de perikelen rond bezuinigingsproblemen bij de Zeeuwse Bibliotheek blijven de aandacht van de Coördinatiecommissie Verzamelingen vragen. In de loop van het verslagjaar werd de handbibliotheek van de conservatoren doorgenomen en opgeschoond. Af te stoten boeken werden bij een aantal gelegenheden aan de leden van het Genootschap te koop aangeboden. De opbrengst wordt bestemd voor de restauratie van een boek uit de collectie.

Kunst, kunstnijverheid en historische voorwerpen

De conservator, drs. C.E. Heyning, bericht als volgt:

In het verslagjaar werd verder gewerkt aan het vervaardigen van een digitaal bestand van alle in de loop der eeuwen aan het Genootschap geschonken zaken, alsmede aan de ontsluiting van de collectie. Aan verschillende instellingen en personen werden inlichtingen over de collectie verstrekt. In mei 2014 werd ten behoeve van het project Zeeuwse Ankers meegewerkt aan de opnames voor een kort filmpje over de collectie van het Zeeuws Genootschap. Deze video werd door Omroep Zeeland uitgezonden op 27 mei en is nog steeds te bekijken op www.zeeuwseankers.nl.

Op 7 mei werden de twee portretten van Hesther en Catharina Roman door Willem van Mieris uit 1688 tijdens een feestelijke bijeenkomst in het stadhuis officieel door jhr. en mevrouw Van Citters aan het Genootschap overhandigd. De heer J-M.A.T.F.H. van Haart hield ter gelegenheid hiervan een causerie over de familie Roman. De portretten die in het bruikleen

aan het Zeeuws Museum zijn ingeschreven als G14-001 en G14-002, zijn in onderbruikleen aan de Gemeente Middelburg gegeven en worden permanent tentoongesteld in het oude stadhuis op de Markt.

Op 23 mei werd de terugkeer van het achttiende-eeuwse planetarium van Johan Adriaan van de Perre in de hal van het Zeeuws Archief in kleine kring gevierd. Dankzij de gulle giften van een aantal Genootschapsleden en de Stichting Wim de Graaf Foundation kon het planetarium, dat het Middelburgs Departement van het Genootschap op 5 januari 1791 ten geschenke kreeg, door uurwerkmaker J. Stins weer geheel in orde worden gebracht. Het raderwerk loopt weer, de planeten draaien weer in hun banen om de zon. Ook het meubelstuk zelf werd waar nodig hersteld. Bij deze gelegenheid hield dr. H.J. Zuidervaart een korte inleiding over het object.

In juni 2014 werden de schilderijen die eigendom zijn van het Genootschap in verband met de opnames ten behoeve van de film over Michiel de Ruyter tijdelijk uit de Burgerzaal in het stadhuis verwijderd. In juli bezochten Canadese nazaten van de heer J. Traas het Zeeuws Museum waar zij de presentatie door het museum van de stukken die zij het Genootschap in 2013 hadden geschonken, bekeken.

In oktober werden van H. Rentmeester twee beschilderde aardewerken speldenbakjes uit de nalatenschap van E.W. van der Werff en W.J.M. van der Werf uit Wolphaartsdijk ontvangen. Deze vormen een leuke toevoeging aan de collectie Zuid-Bevelandse streekdracht.

Bij een aantal stukken uit de collectie moest helaas geconstateerd worden dat de toestand waarin zij verkeren, sterk is achteruitgegaan. Offertes zijn gevraagd om het scheepsmodel G1905, daterend uit de late negentiende eeuw weer in orde te brengen. Ook de consolidering van het grote regentenstuk van J. Palthe (G11-003) bleek lastiger dan gedacht. De uitgebrachte offerte bleek op basis van foto's te zijn uitgebracht en daardoor veel te laag ingeschat. De kosten om dit werk weer toonbaar te maken bleken vele malen hoger dan het door de Stichting Godshuizen toegezegde bedrag. In de loop van 2015 zal besloten worden wat met dit schilderij moet gebeuren.

Op de Algemene Ledenvergadering van december werd M. Gossije tot conservator historische voorwerpen benoemd. Zij zal zich vooral met archiefonderzoek naar objecten uit de collectie gaan bezighouden.

Volkenkundige voorwerpen

De conservatoren drs. F. van der Doe en drs. E.J.M. van der Geest berichten als volgt: Aan de Genootschapsdag in het Zeeuws Museum op 25 januari werd door de conservatoren medewerking verleend. Aan de hand van de voorwerpen in de Wonderkamers werd de bezoekers verteld over het ontstaan van de Genootschapscollectie en de verzameling volkenkundige voorwerpen in het bijzonder.

In het kader van de herdenking van de afschaffing van de slavenhandel in Nederland in 1814 was in de Zeeuwse Bibliotheek van 3 tot 28 juni een kleine tentoonstelling georganiseerd. Uit de verzameling volkenkunde werd het stuk olifantstand met een kogel daarin afkomstig uit het pakhuis van de Vlissingse slavenhandelaar Louyssen en geschonken door scheepschirurgijn Gallandat geëxposeerd, alsmede acht goudgewichtjes uit de schenking van C.J.M. Nagtglas, gouverneur van de Nederlandse Bezittingen ter Kuste van Guinea (het huidige Ghana). De bij de schenking Nagtglas behorende handschriften in de Zeeuwse Bibliotheek zijn in het verslagjaar in het kader van een landelijk archievenproject slavernij en slavenhandel geconserveerd en gedigitaliseerd.

In de Zeeuwse Bibliotheek waren van 15 november tot 27 december nog meer voorwerpen te zien uit de verzameling volkenkunde. Het waren de schenkingen aan het Genootschap in de jaren 1884-1887 van Pieter Simon Hamel (1845-1900), consul-generaal in Bangkok, en van zijn zwager Huibert Pieter den Bouwmeester (1853-1913) uit Middelburg. De aanleiding voor de tentoonstelling was de publicatie *Tropenjaren. In het spoor van P.S. Hamel, consul-generaal in Afrika en Azië in de negentiende eeuw* van Hans Walraven en Jolenta Weijers (Nijmegen 2014). Walraven, oud-journalist van *De Gelderlander*, schrijft in het boek over een opmerkelijk manuscript van zijn in Breskens geboren overgrootvader Hamel met daarin

notities van een geheime reis in West-Afrika. Walraven deed de reis opnieuw en ontdekte dat zijn voorouder, ooit begonnen als onderwijzer in Groede, uitgroeide tot een belangrijke Nederlandse diplomaat. Hamel kwam regelmatig terug naar Zeeland en was lid van het Zeeuws Genootschap. Tijdens zijn verblijf in Azië stuurde hij diverse voorwerpen naar Middelburg met als doel het stimuleren van wetenschappelijk onderzoek naar tradities en gewoonten in Siam (Thailand) en China. In navolging van zijn zwager werd Den Bouwmeester eveneens lid van het Genootschap en schonk hij ook enkele volkenkundige objecten. Op de expositie werd een selectie van die schenkingen getoond: een beschilderd stenen beeldje van een Aziatische olifant (dat zelfs de *PZC* haalde), twee porseleinen Siamese speelmunten (*pees*), een bundel in Siamese taal beschreven lontarbladen en een model van een prauw uit Ceylon. Het onderzoek naar Hamel en de daaropvolgende tentoonstelling leidde tot de ontdekking dat het vergulde Boeddhabeeldje in de vitrine van de Wonderkamers in het Zeeuws Museum een schenking van Hamel is. De twee Siamese munten zijn teruggevonden in de muntenverzameling en zijn nu geïdentificeerd als het ‘stel munten’ van Den Bouwmeester.

In 2010 was er een aanwinst via de kleindochter van de in Vlissingen geboren Nederlandse consul-generaal in Turkije, Theunis Jacobus Johannes van Uije Pieterse (1855-1922), die in 1906 een aantal Turkse voorwerpen aan het Genootschap had geschonken. Christina van Uije Pieterse schonk het Zeeuws Genootschap het ca. 0,4 meter omvattende familiearchief en zij legateerde een aantal Turkse voorwerpen van hem. In 2012 was haar wens de voorwerpen na te laten aan het Zeeuws Genootschap geformaliseerd in een akte van schenking. Zolang zij leefde zouden de voorwerpen in haar huis te Warnsveld blijven. Na haar overlijden in de zomer van 2014 zijn de voorwerpen overgebracht naar Zeeland. Het gaat om een ingelegd houten doosje, een houten achtkantig theetafeltje en een houten koranstandaard. Er is een ingelegd houten fotolijstje en een sigarettenzakje met kraaltjes versierd voorstellende een huis met Turkse vlag. Verder zijn er drie kleine bewerkte messing voorwerpen gebruikt voor reukwaren: parfumflesje (zonder stopje), potje met deksel en vijzeltje met stamper. Ten slotte is er een collage van sieraden uit Klein-Azië. Tevens zijn nagelaten een ingelijst geschilderd familiewapen ‘Pieterse’ op papier en twee glas-in-lood familiewapens, namelijk ‘Pieterse’ en ‘v.d. Oudendijk Pieterse’. Voorts zijn enige nog gevonden foto’s en briefjes toegevoegd aan het familiearchief in het Zeeuws Archief. Tevens is het ook al in het jaarverslag over 2010 genoemde schilderijtje van een hoogaars op de rede van Vlissingen door J.F. Schütz overgedragen. De voorwerpen zijn overgebracht naar het Zeeuws Museum en vormen een welkome aanvulling op de rijke en gevarieerde collectie van het Zeeuws Genootschap. Het is opmerkelijk dat dit jaar twee Zeeuwse consuls in de aandacht kwamen, die overzee de hoogste diplomatieke functie vervulden in ongeveer dezelfde tijd. In 2015 zal in *Zeeland* wat uitgebreider stil worden gestaan bij de voorwerpen afkomstig van Hamel en van Van Uije Pieterse.

Archeologische voorwerpen

De conservator A. Feldbrugge bericht als volgt:

Afgelopen jaar is een begin gemaakt met het bekijken en registreren van de objecten in de depots van de SCEZ en het Zeeuws Museum. Onderzoek in de notulen en oude rapporten van het Genootschap leverde veel bruikbare gegevens op om de collectie op waarde te kunnen schatten. De belangrijkste bevindingen waren:

- De archeologische collectie van het KZGW bestaat uit een aantal zeer interessante deelcollecties. Om deze goed te ontsluiten moet er nog veel gebeuren.
- Sinds 1982 ligt de archeologische collectie in Middelburg op twee plaatsen. Deze fysieke splitsing is onhandig, maar niet onoverkomelijk: de gebouwen liggen op vijftien minuten loopafstand van elkaar in de binnenstad van Middelburg. Lastiger is het, dat beide instituten een eigen registratiesysteem hebben sinds de overgang van kaartenbakken naar digitale databases. Het Museum hanteert het AdLib Museum Plus-systeem, het ZAD werkt met The Museum System (TMS). De oorzaak van dit verschil is een heel logische, de twee instituten hebben een verschillende taak ten aanzien van de Genootschapscollecties: het Zeeuws

Museum heeft de opdracht om de voorwerpen te beheren en tentoon te stellen, het ZAD heeft een depottaak en een uitleenfunctie. De twee databases zouden tezamen alle gegevens van de archeologische collectie moeten bevatten, maar een eerste inspectie in 2014-2015 wees uit dat dat nog niet het geval is.

- Bestudering van de registratie wees uit dat er sinds het opzetten van de archeologische collectie, rond 1848, zeker twintig verschillende systemen gehanteerd zijn: de conservatoren van dienst hielden de aanwinsten van de archeologische collectie ieder op eigen wijze bij. De eerste vier registraties werden in catalogusvorm uitgegeven, waarvan de laatste van 1890 dateert. Sindsdien is er geen allesomvattend overzicht meer opgesteld. Kennis van alle registratiesystemen is onmisbaar om volledig zicht te krijgen op het precieze 'wie, wat, waar, wanneer en waarom' van iedere object, zeker in deze collectie.

- Oude publicaties en rapporten blijken nog veel data te bevatten die niet toegevoegd zijn aan de registraties. Dit zal de komende jaren gebeuren. Voorzien van alle verworven gegevens hebben de objecten immers de meeste wetenschappelijke waarde.

- De koppeling van alle data en het uitbrengen van een werkbare, digitale catalogus heeft nu hoge prioriteit. Om een helder overzicht te krijgen van alles wat er is en van wat er ontbreekt, is begonnen om de deelcollecties door middel van inspectie in de depots en in de registraties te noteren in Excel, een programma waar de meeste onderzoekers mee uit de voeten kunnen. Het streven is om de opgesplitste archeologische collectie virtueel weer tot een geheel te smeden, zodat alle gegevens vlot opgeroepen kunnen worden voor wetenschappelijk onderzoek. Dit zal enkele jaren in beslag nemen, want de collectie is groot. Deze digitale inventarisatie in Excel houdt de velden van de standaard voor de 'Basisregistratie Nederland' aan. Daarmee voldoet de inventarisatie impliciet aan de internationale CIDOC-normering, (Committee on Documentation of the International Council of Museums).

Onderzoek:

In november 2014 is door Marcus Roxburgh, onderzoeker aan de Universiteit Leiden, Stijn Heeren, postdoc onderzoeker aan de Vrije Universiteit Amsterdam (VU) en Pim van Tendeloo, masterstudent aan de VU van Amsterdam, een groot aantal van de vroegmiddeleeuwse en Romeinse bronzen objecten van Domburg en Westenschouwen onderworpen aan een XRF-onderzoek (door middel van een elektronenmicroscop). Roxburgh doet onderzoek naar de verschillen in metaalsamenstelling van kleine objecten in Nederland en vergelijkt daarvoor bronzen Merovingische en Karolingische artefacten uit Limburg, Gelderland, Friesland en Zeeland met elkaar. Zijn onderzoekstitel luidt 'Charlemagne's workshops. A combined typological and compositional study of Early Medieval copper-alloy using HH XRF'. Roxburgh wil hiermee meer kennis opdoen over de organisatie van de productie. Bovendien hoopt hij de aanwezigheid van regionale patronen in de metaalsamenstelling te kunnen aantonen. Een eerste fase van zijn onderzoek leverde al op dat de Domburgse vondsten qua grondstofsamenstelling afwijken van objecten uit Maastricht, Nijmegen en Friesland. Roxburgh denkt aan een Anglo-Scandinavische connectie. Het onderzoek loopt nog, het wordt ondersteund door de Rijksdienst van het Cultureel Erfgoed (RCE).

Voor Stijn Heeren is dit XRF-onderzoek een onderdeel van zijn onderzoeksprogramma 'Decline and fall? Social and cultural dynamics in the Low Countries in the Late Roman empire (AD 270-450)', een gezamenlijk project van de Vrije Universiteit en de Universiteit van Gent. Het betreft de inventarisering van laat-Romeinse vondsten in Nederland en België en zal onder andere uitmonden in publicaties over de bewoningsgeschiedenis van Nederland en België in de laat-Romeinse periode en de betekenis van de laat-Romeinse provincie *Germania Secunda* ten opzichte van andere provincies in het noordwesten van het Romeinse rijk.

Pim van Tendeloo deed in 2012 al een eerste XRF-onderzoek op een beperkt aantal bronzen voorwerpen van Domburg. Zijn bevindingen zullen in het vooronderzoek van zijn masterscriptie, 'A compositional analysis of copper alloys from Early Medieval Domburg', verwerkt worden.

We hopen met een verbeterde ontsluiting van de archeologische collectie meer belangstelling van wetenschappers te trekken. Het XRF-onderzoek was alvast een mooi, leerzaam en gezellig begin.

Natuurhistorische voorwerpen

De conservator drs. G. R. Heerebout bericht als volgt:

In het verslagjaar werd de inventarisatie van de naturalia voorgezet. Daarbij vallen de volgende bijzonderheden te vermelden. Bij het opnieuw beschrijven van de eieren bleek dat er meer aanwezig waren dan in 1882 oorspronkelijk beschreven en gepubliceerd zijn. Kennelijk was het bestaan hiervan destijds niet bekend bij het museum.

Ook de zeepokken werden beschreven. Interessant daarbij was een vondst van de gekerfde zeepok (*Balanus crenatus*) uit het Kanaal door Walcheren, uit de tijd dat het gemaal De Boreel nog niet gebouwd was (1929) en dit kanaal nog zeewater bevatte. Uit het kanaal zijn uit die tijd meer zeedieren in de collectie aanwezig, zoals een zeedonderpad (*Myoxocephalus scorpius*), lipvis (*Labrus bergylta*), vorskwab (*Raniceps racinus*), zakpijp (*Asciadiella aspera*), zeeanjelier (*Metridium senile*), broodspons (*Halichondria panicea*). Door de lozing van polderwater vanaf 1930 werd het Kanaal door Walcheren brak en ontstond er een andere flora en fauna.

Aan de collectie werd toegevoegd een exemplaar van de tropische tulpzeepok (*Balanus tintinabulum*), afkomstig van wat grondverzet bij De Punt te Middelburg en geschonken door de conservator A. Feldbrugge. Het is typisch een soort die veel voorkwam als aangroei op schepen die vanaf de zeventiende eeuw uit West-Afrika kwamen. Tegenwoordig is de soort kosmopolitisch. Ongetwijfeld is de pok bij De Punt terechtgekomen bij het schoonmaken van een (zeil?)schip.

De conservator voegde een paar exemplaren van een soort zeespin (*Ammothea hilgendorfi*) aan de verzameling toe, een soort die nog maar sedert kort in Nederland voorkomt. De dieren werden verzameld onder de Zeelandbrug nabij Zierikzee in de rommel in een kreeftenkorf. Op de ledendag van het genootschap in oktober werd het gerestaureerde vlinderkabinet, tezamen met conservator drs. Ronald Rijkse, getoond. In december verscheen hierover een publicatie in het tijdschrift *Zeeland*. Tezamen met de conservatoren M. E. J. Bosselaers en J. P. Bekker werd in het tijdschrift *Lutra* een artikel gepubliceerd over een schedel en een schedelfragment van de snaveldolfijn (*Steno bredanensis*).

Natuurhistorische voorwerpen, onderafdeling Mollusken

De conservator F.A.D. van Nieulande bericht als volgt:

De bottenvistocht van 5 juli, die ondanks het regenachtige weer toch veel deelnemers trok, leverde naast de algemene soorten maar weinig interessante aanwinsten op, een klep *Glycymeris obovata ringelei*, een klep *Venus casina* en twee fragmenten *Pseudamussium princeps* en een fosforiet kern van een *Glossus* soort. Nu werd er ook weer een mooie fosforiet kern van de krab *Coeloma* opgevist. Er werd weer een grote harde zandsteen met graafgangen van een spookkreeftachtige *Ophiomorpha* of *Thalassinoides* opgevist waarin ook nog duidelijke gelaagde sedimentafzettingen te zien zijn. Er zijn inmiddels veel foto's van de schelpencollectie gemaakt, mede vanwege een ophanden zijnde veldgids over de Zeeuwse fossielen die gemaakt wordt in het kader van het 50-jarig jubileum van de Werkgroep Geologie.

De foto's kunnen te zijner tijd aan de schelpendatabase in Adlib worden toegevoegd.

Boeken

De conservator drs. P.J. Aarssen bericht als volgt:

Opmerkelijk voor het afgelopen jaar is dat het Genootschap geen schenkingen van boeken heeft ontvangen. Wel werd een aantal exemplaren dat als presentexemplaar was ontvangen aan de collectie toegevoegd. Deze boeken en brochures werden bewaard in de conservatorenkamer in het Zeeuws Archief. De overige daar aanwezige boeken werden voor

zover ze van belang waren toegevoegd aan de handbibliotheken van de conservatoren of tijdens de vrijwilligersbijeenkomst en ledenvergadering verkocht.

Ook dit jaar werd verder gewerkt aan de pamflettenverzameling. Ruim veertig exemplaren konden als eigendom van het Genootschap worden geïdentificeerd. De verwachting is dat in 2015 dit karwei kan worden afgerond.

De in het vorige verslag genoemde proef met het identificeren van de boeken aan de hand van de lijst Lafont is nu uitgebreid met de gedrukte catalogi van het Genootschap van 1845 en 1883. Behalve de huidige signatuur wordt ook de fysieke staat van de boeken aangegeven zodat mettertijd een overzicht kan worden gemaakt van de werken die dringend aan restauratie toe zijn. Het aantal boeken dat daar onder valt blijkt toch aanzienlijk te zijn. Een moeilijkheid bij de identificatie is soms het feit dat zowel de toenmalige Provinciale Bibliotheek als het Genootschap een exemplaar hadden. In de gevallen dat de band en soms schutbladen verdwenen zijn door de brand in 1940 is de eigenaar vaak niet meer te achterhalen, wat zeker een probleem is als er maar één exemplaar over is.

Handschriften

De conservator drs. R.M. Rijkse bericht als volgt:

De inventarisatie van de onbeschreven schenkingen nadert geleidelijk aan zijn voltooiing. Tot nu toe zijn 270 documenten beschreven uit de periode 1982-2005. Uw conservator sprak in het vorige verslag de hoop uit dat in 2014 deze inventarisatie klaar zou zijn, maar het opduiken van nog een aantal mappen met documenten van wijlen P.J. van der Feen en het organiseren van een boekenverkoop (zie verderop in dit verslag) werkten enige vertraging in de hand. In 2015 zal deze inventarisatie, met nog twee grote schenkingen te gaan (zoals vermeldt in Archief 1992, p. XVII/XVIII en Archief 2000, p. 197), hopelijk ten einde zijn. Deze schenkingenlijst kan dan, na beschrijving van alle documenten door de conservator van de Zeeuwse Bibliotheek ten behoeve van de digitale catalogus van de Zeeuwse Bibliotheek en de definitieve plaatsing in de kluis van deze instelling, geplaatst worden op de vernieuwde website van het Genootschap.

De digitalisering van de particuliere collectie van C.J.M. Nagtglas (1814-1897, de een-na-laatste gouverneur in West-Afrika) is, via het landelijke project Metamorfoze, voltooid en de manuscripten zijn weer terug in de Zeeuwse Bibliotheek. Het is nu wachten op de 'publicatie' van de digitale bestanden op de site Europeana.eu. Wanneer dit zal zijn is momenteel moeilijk te zeggen, want er zijn nog andere grotere nationale collecties bij dit project (Slavernij en slavenhandel) betrokken.

Naar aanleiding van een weblog op de site van de Zeeuwse Bibliotheek van Liesbeth van der Geest (conservator Bijzondere Collecties) ontstond er contact tussen haar en oud-journalist Hans Walraven, die een onbekend reisjournaal uit 1877 heeft gevonden van zijn overgrootvader Pieter Simon Hamel, geboren te Breskens in 1845, uit de tijd dat deze als consul aan de Goudkust werkte en de eerder genoemde C.J. Nagtglas daar gouverneur was. Walraven heeft over deze Hamel, die ook lid was van het Zeeuws Genootschap, een boek gepubliceerd, *Tropenjaren*, waarin ook de twee brieven van hem aan Frederik Nagtglas ter sprake komen, die in de handschriftencollectie van het Genootschap aanwezig zijn. Ook schonk hij volkenkundige objecten aan het Genootschap (nu in het Zeeuws Museum). Al met al een goede reden om op 15 november de boekpresentatie in de Zeeuwse Bibliotheek te laten plaatsvinden. De voorzitter van het Genootschap, mr. M.M. Steenbeek, nam het eerste exemplaar in ontvangst.

De conservatoren Boeken en Handschriften hebben twee boekverkopingen georganiseerd met materiaal uit de uitpuilende kasten in de conservatorenkamer in het Zeeuws Archief. Deze boeken zijn meestal binnengekomen als bewijsexemplaren in verband met het gebruik van afbeeldingen uit de Genootschapscollecties. Na schifting door de leden van de Coördinatiecommissie Verzamelingen zijn alleen de voor de conservatoren nuttige boeken achtergebleven, alsmede voor zover aanwezig alle Genootschapspublicaties (boeken en tijdschriften). Boeken die niet in de Zeeuwse Bibliotheek aanwezig bleken, zijn daar heen gegaan evenals boeken die op de studiezaal van het Archief van nutte konden zijn. De

overgebleven doubletten zijn vervolgens door beide conservatoren van een 'schappelijk' prijsje voorzien. Deze beide boekverkopingen (10 oktober Vrijwilligersmiddag in het Zeeuws Archief en 17 december Algemene ledenvergadering) leverden een bedrag op van € 297,50. Dit bedrag komt ten goede van het Verzamelingsfonds.

Een aantal vragen over de handschriftencollectie zijn schriftelijk, telefonisch of per e-mail afgehandeld waaronder een vraag betreffende de inhoud van een inscriptie in het album amicorum van de predikant Aegidius Becius (1587 - 1643) van de in 1573 te Veere geboren Jacob Campe (hs. 6358).

Er waren dit jaar, helaas, geen schenkingen of aankopen.

Ook waren er weer de tweejaarlijkse bijeenkomsten met de conservatoren van de Zeeuwse Bibliotheek, Marinus Bierens en Liesbeth van der Doe-van der Geest, waarin op informele wijze informatie werd uitgewisseld over de stand van zaken voor wat betreft boeken en handschriften van het Genootschap. Deze samenwerking tussen bruikleengever en bruikleennemer verloopt nog steeds uiterst plezierig.

Ruilabonnementen

De conservator G.G. Trimpe Burger-Mekking bericht als volgt:

Zoals de laatste jaren is ook in 2014 het adressenbestand van het ruilverkeer ingekrompen.

Steeds meer instituten gaan over op digitale publicaties. Ook de hoge verzendkosten spelen dikwijls een rol. Als enige tijd niets van een ruilpartner ontvangen wordt zonder bericht van opzegging van het ruilabonnement, krijgt die met tussenpozen drie keer een schriftelijk verzoek de reden daarvan te melden. Wordt er niet gereageerd dan houdt het contact op.

De samenwerking met de Zeeuwse Bibliotheek verloopt zonder moeilijkheden, zo nodig is er overleg.

De 'ijzeren stock', die door de conservator ruilverkeer wordt verzorgd, is aangevuld met vijf exemplaren van elke uitgave van het Genootschap uit 2014.

In tijdschrift *Zeeland* is in elke aflevering een selectie van ontvangen publicaties gegeven.

Samenstelling van bestuur, genootschappelijk beraad, werkgroepbesturen, commissies en administraties op 31 december 2015.

Bestuur

mr. M.M. Steenbeek, voorzitter
jhr. mr. K.F.H. Schorer, vice-voorzitter
mr. S. Köller, secretaris
H.G. Joziasse, thesaurier
dr. W. van den Broeke

Genootschappelijk Beraad

dr. A.H.L. Huiskes, voorzitter, lid voor de Commissie tot redactie van het Tijdschrift Zeeland
P.H. de Dreu, lid voor de Werkgroep Geologie
dr. J.L. Krabbendam, lid voor de Werkgroep Kunstgeschiedenis
A. van Klaveren, lid voor de Activiteitencommissie
drs. I.J. van Loo, lid voor de Commissie tot redactie van Archief en Werken
E.C. Westland, lid voor de Commissie Verzamelingen
B.E.G. Zwadlo, lid voor de Werkgroep Muziek

Administratie

J.F. Adriaanse, administrateur

Werkgroep Cultuurhistorie

drs. A.C. Meijer, voorzitter
dr. J.L. Krabbendam, vice-voorzitter
drs. E.G.M. Adriaansz, secretaris
drs. H. Nagelkerke, penningmeester
drs. M. van Dintel
prof. dr. A.C. van Dixhoorn
M. Doorenbos
drs. P. van Druenen
dr. J.C. Luscombe-Serlie

Redactieadres *Nehalennia*, bulletin van de Werkgroep Cultuurhistorie en de Zeeuwsche Vereeniging voor *Dialectonderzoek*: J.J.B. Kuipers, per adres Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland Archeologie, Postbus 49, 4330 AA Middelburg, telefoonnummer (0118) 67 08 79.

Werkgroep Muziek

B.E.G. Zwadlo, voorzitter
drs. M.S.H. Ton-Dirksen, secretariaat, (De Tol 12, 4462 AZ Goes, telefoonnummer 0113-21 19 95)
G. Ruiter-Josse, penningmeester
J. Vogel, conservator

Werkgroep Geologie

P.H. de Dreu, voorzitter
R. Lie, secretaris (Burg. Dusarduijnstraat 1, 4551 SV Sas van Gent, telefoonnummer 0115-45 15 85)
G. Simons, penningmeester
F.J.J.M. Mous
H. Nijhuis

Coördinatiecommissie Verzamelingen

drs. P.J. Aarssen
drs. V. Frenks
drs. C.E. Heyning
drs. R.M. Rijkse
drs. H.J. Vader
drs. I.H. Vogel-Wessels Boer

Conservatoren

drs. P.J. Aarssen, conservator Boeken
dr. J.P. Bekker, conservator Recente Zoogdieren
M.E.J. Bosselaers, conservator Natuurhistorische Voorwerpen, Fossiele Botten
drs. E.J.M. van der Geest, conservator Volkenkundige Voorwerpen
drs. F. Van der Doe, conservator Volkenkundige Voorwerpen
A. Feldbrugge, conservator Archeologische Voorwerpen
drs. V. Frenks, conservator Zelandia Illustrata
M. Gossije, conservator Historische Voorwerpen
drs. G.R. Heerebout, conservator Naturalia
drs. C.E. Heyning, conservator Kunst, Kunstnijverheid en Historische Voorwerpen
F.A.D. van Nieulande, conservator Natuurhistorische Voorwerpen
drs. R.M. Rijkse, conservator Handschriften
dr. A.A.J. Scheffers, conservator Munten en Penningen
G.G. Trimpe Burger-Mekking, conservator Ruilverkeer
J. Vogel, conservator Muziekinstrumenten
drs. I.H. Vogel-Wessels Boer, conservator Zelandia Illustrata
drs. D. de Vries, conservator Zelandia Illustrata
E.C. Westland, conservator Gesteenten en Mineralen

Commissie tot redactie van Archief en Werken

prof. dr. P. Ippel, voorzitter
dr. J.P. Bekker, secretaris
M. Gossije
drs. C.E. Heyning
drs. I.J. van Loo
dr. F. Petiet
drs. A.C. Meijer
dr. F.F.X. Smulders
drs. E.L. Wiers-Menschaar

Commissie tot redactie van het Tijdschrift Zeeland

drs. G.R. Heerebout, hoofdredacteur (Oostmolenweg 49, 4481 PK, Kloetinge, telefoonnummer 0113-21 31 09)
dr. W. van den Broeke
M. A. Buijse
G.J. Gerestein, eindredacteur
dr. F.F.X. Smulders
drs. I.H. Vogel-Wessels Boer, beeldredacteur
E.-J. Weterings
Ir. A.J. Beenhakker (adviseur)

Activiteitencommissie

dr. C.E. Hulstaert
A. van Klaveren
J.A. Metselaar-Brussaard

drs. A. van Seters